

**FAKE
OR
REAL**

MIIW
Muzeum II Wojny Światowej

WYSTAWA
**HISTORIA
FAŁSZERSTW
I FALSYFIKATÓW**

30.07 – 02.11

Muzeum II Wojny Światowej
w Gdańsku

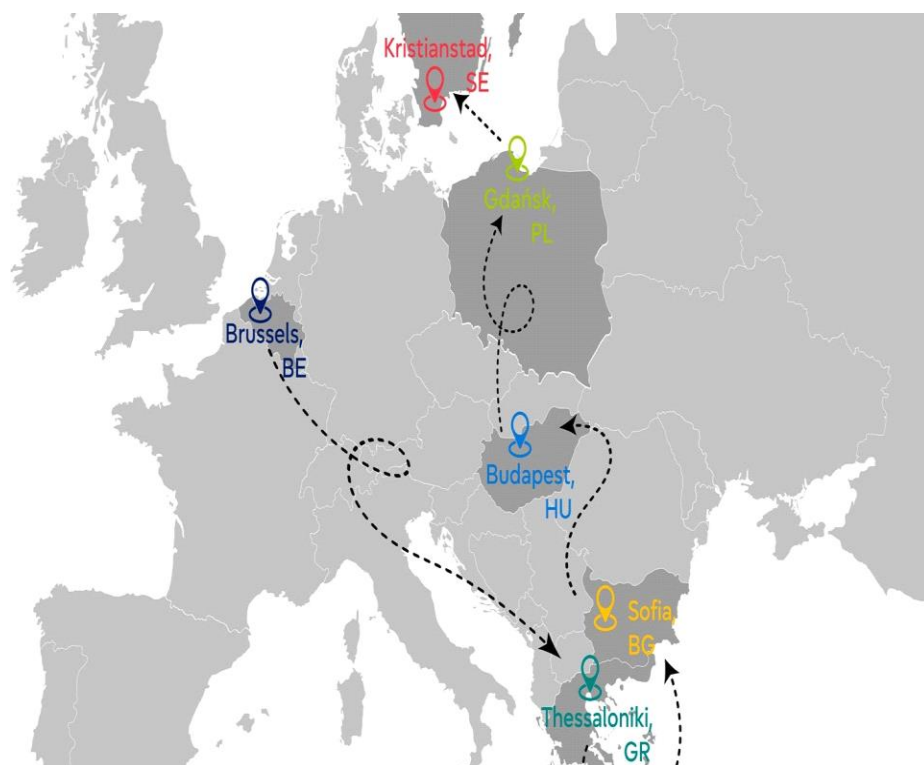

Wystawa FAKE FOR REAL. HISTORIA FAŁSZERSTW I FALSYFIKATÓW

Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku, 30.07.–02.11.2025

Wystawa „Fake for Real. Historia fałszerstw i falsyfikatów” została zorganizowana przez Dom Historii Europejskiej z siedzibą w Brukseli oraz Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku. Ekspozycja ma charakter objazdowy. Zostanie otwarta 30 lipca 2025 r. o godz. 17.00 w MIIWŚ i będzie dostępna dla publiczności do 2 listopada 2025 r.

Zwiedzający wyruszą w pasjonującą podróż przez świat fałszerstw, podróbek i mistyfikacji. Dynamiczna narracja poprowadzi obserwatorów przez różne epoki – od starożytności po czasy współczesne.

4 przystanek

wystawy objazdowej
w Europie (od Salonik
w Grecji po Kristianstad
w Szwecji)

6 tematów

ukazujących fałszerstwa
na przestrzeni dziejów

100

unikatowych artefaktów

WYSTAWA

Od wieków ludzie wykorzystują fałszerstwa i oszustwa, aby osiągnąć różnorakie cele – wojenne, polityczne, gospodarcze itp. Misternie skonstruowane fałszerstwa ukrywają fakty w labiryncie półprawd i całkowitych zmyśleń. Aby dotrzeć do prawdy, musimy podążać po nitce do kłębka, odkrywając i ujawniając po drodze każde kłamstwo lub nieścisłość. Żyjemy w epoce, w której liczba, zasięg i powszechność manipulacji informacjami osiągnęły bezprecedensowy poziom.

Prezentowana wystawa to podróż przez fałszerstwa w dziejach Europy. Omawia konkretne okoliczności historyczne, które wyjaśniają ich pojawienie się, ujawnia stojące za nimi interesy i motywacje, pokazuje, jak wpłynęły na świat, oraz demonstruje sposób, w jaki z nimi walczone.

Artefakty

Każdy z prezentowanych na wystawie obiektów skrywa intrygującą opowieść o oszustwie – od wymazanych imion rzymskich cesarzy, poprzez sfałszowane żywoty średniowiecznych świętych, fantastyczne relacje z podróży, które nigdy nie miały miejsca, aż po czasy II wojny światowej, kiedy to alianci wykorzystali fikcyjną armię jako element strategii wojennej, i podróbki współczesnych produktów.

Wśród eksponatów znajdują się także historie dokumentów o fundamentalnym znaczeniu dla dziejów Europy, jak „Donacja Konstantyna” czy sfałszowane listy, które doprowadziły do niesprawiedliwego skazania Alfreda Dreyfusa. Wszystkie te przypadki pokazują, jak emocje, ideologie i osobiste przekonania potrafią kształtować – lub też zniekształcać – nasze rozumienie rzeczywistości.

Program edukacyjny

Warsztaty edukacyjne to zaproszenie do refleksji nad zjawiskiem fałszu – tematem, który dziś zajmuje centralne miejsce w debacie publicznej, a towarzyszy przecież ludzkości już od wieków. Zajęcia skierowane są do uczniów i studentów w wieku od 12 do 23 lat i mają na celu rozwijanie kompetencji medialnych poprzez aktywną analizę zjawiska dezinformacji. W oparciu o wystawę „Fake for Real” uczestnicy będą uczyć się rozpoznawać techniki manipulacji, badać własne reakcje na fałszywe informacje oraz analizować, jak fakty, narracje i emocje bywają celowo łączone, by wpływać na nasze postrzeganie świata. Program kładzie nacisk na krytyczne myślenie i świadome korzystanie z mediów – umiejętności niezbędne do poruszania się we współczesnym środowisku informacyjnym.

Wprowadzenie

W codziennej rutynie to, co sensacyjne, spektakularne i niezwykle, kusi niczym słodka obietnica. Pozwala nam oderwać się od rzeczywistości, zanurzyć w świecie fantazji i iluzji. Gra w oszustwo jest jednak bezpieczna tylko wtedy, gdy bierzemy w niej udział dobrowolnie. Natomiast gdy zostajemy celowo wprowadzeni w błąd, stawka rośnie – możemy stracić pieniądze, reputację, poczucie bezpieczeństwa, a nawet życie.

Choć współczesny świat zalewają podróbki i szerzy się dezinformacja na niespotykaną wcześniej skalę, samo zjawisko jest tak stare jak ludzkość. Historia obfituje w przykłady fałszyfikatów, odwracających uwagę od prawdy – z premiedytacją tworzonych, by wywierać wpływ, manipulować i kontrolować.

Z przeszłości możemy czerpać nie tylko przestrogi, lecz także strategie. To właśnie one pozwalają nam wyruszyć w podróż po świecie fikcji i iluzji – z mapą, która wskazuje drogę powrotną do rzeczywistości. Wystarczy nauczyć się ją czytać.

Moneta z wymazanym profilem Gety po akcie *damnatio memoriae* Imperium Rzymskie, ok. 200 r. n.e.
© Dom Historii Europejskiej, Belgia

Relikwiarz Jana Chrzciciela, Francja, XI w.

© Kolekcja Wyvern, Wielka Brytania

1. Władza i modlitwa

Co nadaje władzy prawomocność? Od najdawniejszych czasów sfery polityczna i religijna wzajemnie wspierały swoje roszczenia do autorytetu i legitymizacji władzy. Rzymscy cesarze ogłaszani byli bogami, a papieże – duchowi przywódcy – sięgali po rządy świeckie.

W świecie, gdzie polityka i religia były ze sobą nierozzerwalnie związane, najwyższym wyrazem cesarskiego splendoru była deifikacja – przemiana w istotę boską i nieśmiertelną. Ostateczną karą stawało się natomiast wymazanie z pamięci. W czasach nowożytnych tę praktykę nazwano *damnatio memoriae* (potępienie pamięci). Obejmowało ono usuwanie imienia z oficjalnych zapisów, unieważnianie testamentów, niszczenie wizerunków i inskrypcji. W przypadku Gety – zamordowanego przez własnego brata i współcesarza, Karakallę – już samo wypowiedzenie jego imienia uznawano za przestępstwo.

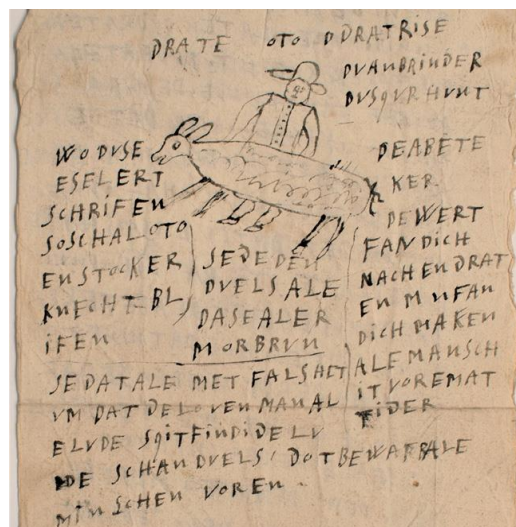
Wraz z rosnącą potrzebą legitymizacji również przedmioty kultu zyskiwały wartość, którą często umacniało fałszerstwo. Historia relikwii – zwłaszcza w średniowieczu – pełna jest przypadków podrobionych „świętych dowodów”. Już wówczas niektórzy intelektualiści i duchowni odważnie kwestionowali ich autentyczność. Guibert z Nogent-sous-Coucy (1060-1125 r.), opat i autor traktatu o świętych relikwiach, krytykował kult niektórych z nich. Z ironią zauważał, że liczba relikwii przypisywanych Janowi Chrzcicielowi mogłaby zapełnić całe sanktuarium. Podobnie wiele klasztorów we Francji twierdziło, że przechowuje ciało Marii Magdaleny – czczonej jako apostołka Galii – choć oczywistym było, że nie wszystkie relikwie są autentyczne.

2. Zrozumieć świat

Wynalezienie prasy drukarskiej zapoczątkowało ogromną zmianę: informacje zaczęły krążyć szybciej, szerzej i swobodniej niż kiedykolwiek wcześniej. Brak kontroli nad treścią budził jednak niepokój – podobny do współczesnych lęków związanych z dezinformacją, manipulowaniem

Równolegle coraz częstsza wśród społeczeństwa umiejętność pisania i czytania dawała Europejczykom dostęp do książek, pamfletów i gazet – narzędzi, które umożliwiały krytyczne myślenie, rozwój idei obywatelskich i przyczyniały się do kwestionowania zastanego porządku. Druk stał się instrumentem – zarówno opresji, jak i emancypacji.

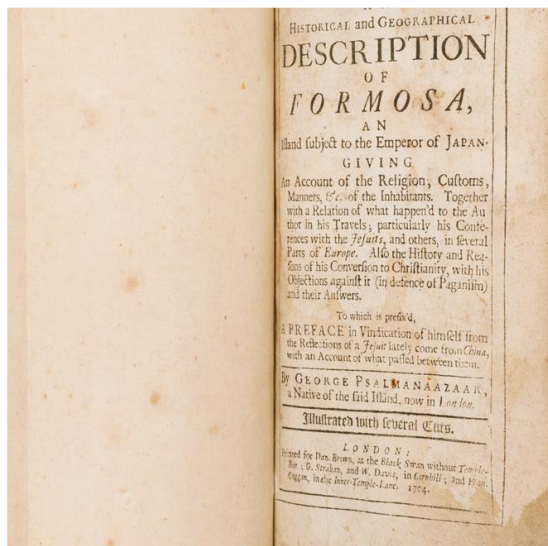
Nauka – oparta na dowodach empirycznych – dąży do odkrywania faktów. Ale nawet ona nie jest wolna od ludzkich słabości. Niektórzy badacze nieświadomie okazują się stronnicy, inni zaś świadomie fałszują dane. Charles Dawson wykorzystał pragnienie potwierdzenia teorii ewolucji, wprowadzając do obiegu naukowego spreparowane dowody na istnienie „Człowieka z Piltdown”. Oszustwo – ujawnione dopiero po 40 latach – ukazuje jednak siłę i wartość metody naukowej. W przeciwieństwie do ideologii czy wiary tezy naukowe można podważać, weryfikować i – jeśli to konieczne – obalać.

Anonimowa notatka oskarżająca faraona Davida Welmana o czary, bycie wilkołakiem i czarownicą. Lemgo, 1642
© Stadtarchiv Lemgo, Niemcy

Rekonstrukcja „Człowieka z Pitolden”, Institut Royal des Sciences Naturelles de Belgique, Belgia
© Bernard Fontanel, DEC

George Psalmanzar, "An Historical and Geographical Description of Formosa, an Island Subject to the Emperor of Japan". Giving an Account of the Religion, Customs, Manners, &c. of the Inhabitants", London, 1705.

© Dom Historii Europejskiej, Belgia

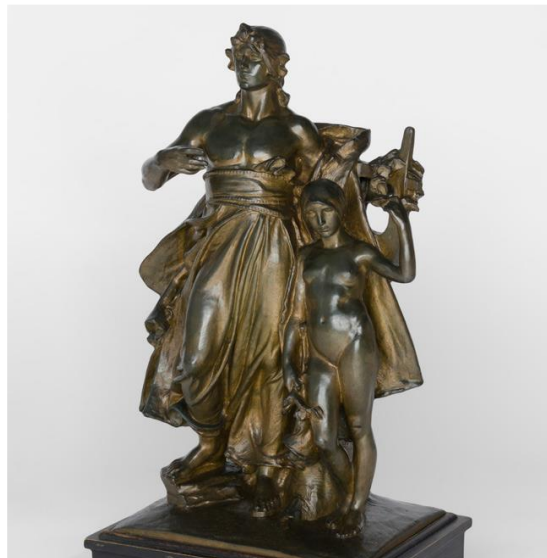
3. JEDNOCZYĆ, DZIELĄĆ

Fałszerstwa i mistyfikacje odegrały niemałą rolę w procesach kształtowania tożsamości etnicznych i narodowych w XVIII i XIX wieku. W całej Europie „patriotyczne oszustwa” przeplatały się z autentycznymi odkryciami historycznymi, zasilając narodowe narracje i wzmacniając rodzące się ruchy emancypacyjne. Tworzenie się nowoczesnych narodów wymagało nie tylko wspólnej przeszłości, lecz także wspólnych wrogów. Fałszywe dokumenty, teorie spiskowe i sądowe pomyłki często służyły jako narzędzia do tworzenia, a następnie potępienia społecznych kosztów ofiarnych – konsekwencje bywały dramatyczne i długofalowe.

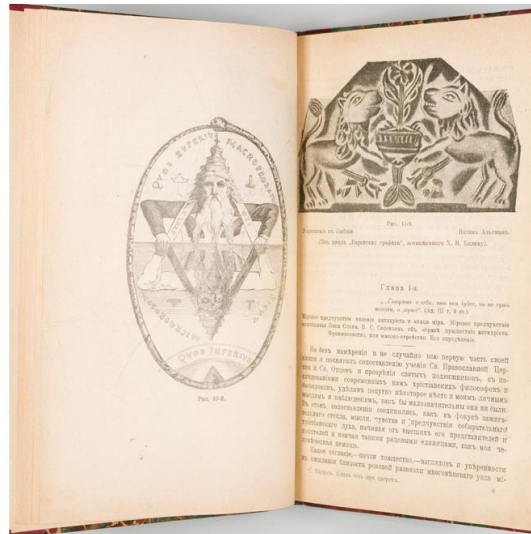
Historia, literatura i sztuka stały się potężnymi instrumentami politycznymi. Pragnienie wypełnienia luk w narodowej pamięci prowadziło do spektakularnych fałszerstw, które – mimo późniejszego zdemaskowania – przez długi czas kształtowały jednak świadomość zbiorową. Każde „odkrycie” sięgało wstecz, ku rzekomym korzeniom, z których wynikać miała wyjątkowość i wyższość kulturowa danego narodu. Przykładem są „Rękopis królowy” i „Rękopis zielonogórski” ogłoszone światu w latach 1817–1818 przez Václava Hankę, filologa i bibliotekarza Muzeum Narodowego w Pradze. Choć ich autentyczność została podważona – autorem był prawdopodobnie sam Hanka – długo funkcjonowały jako manifest czeskiej tradycji demokratycznej i symbol oporu wobec obcej dominacji.

W 1894 roku Francją wstrząsnęła tzw. sprawa Dreyfusa. Ujawnienie rzekomej oferty sprzedaży francuskich tajemnic wojskowych Niemcom wywołało polityczną burzę. W atmosferze pośpiechu i uprzedzeń o zdradę oskarżono Alfreda Dreyfusa – jedyne Żyda w sztabie generalnym francuskiej armii. Skazano go na podstawie sfałszowanych dokumentów, „tajnego dossier” i wątpliwych ekspertyz. Dreyfus został zdegradowany, zesłany, a jego proces podzielił kraj, wzmacniając falę antysemityzmu i ujawniając głębokie patologie francuskiego systemu sprawiedliwości.

Wreszcie, pod koniec epoki, w 1903 roku, w Rosji opublikowano „Protokoły Mędrców Syjonu” – jedno z najbardziej niebezpiecznych fałszerstw w historii nowożytnej. Tekst rzekomo ujawniał plan żydowskiej dominacji nad światem, choć był jedynie polityczną prowokacją tajnej policji carskiej. Mimo szybkiego zdemaskowania oszustwa „Protokoły” zyskały niezwykłą popularność. Stały się fundamentem nowoczesnego antysemityzmu, a zawarte w nich idee miały tragiczne konsekwencje i rozprzestrzeniły się daleko poza granice Rosji.

„Lumír a Píseň”, Josef Václav Myslbek, XIX-wieczny posąg z brązu
©House of European History, Belgia

Czwarte rosyjskie wydanie „Protokołów mędrców Syjonu”, Rosja, 1917 r.
© Dom Historii Europejskiej, Belgia

Ilustrowany dodatek do "Le Petit Journal" wydany w styczniu 1895 r. przedstawiający degradację Alfreda Dreyfusa
© Dom Historii Europejskiej, Belgia

4. FAŁSZERSTWA W WALCE

Prawda — jak głosi znane powiedzenie — jest pierwszą ofiarą wojny. W czasie konfliktu zbrojnego kłamstwo staje się narzędziem walki, a dezinformacja ma równie potężną siłę rażenia co fizyczna broń. W czasie II wojny światowej Europa zamieniła się w arenę nie tylko militarnych bitew, lecz także starć narracji. Wybory, komu wierzyć i na czym opierać działania, miały ogromne konsekwencje.

Ustalenie prawdy o zbrodniach zatuszowanych przez totalitarne reżimy stało się zadaniem na całe dziesięciolecia. Jednym z najbardziej wymownych przykładów jest zbrodnia katyńska – masowe mordy dokonane przez NKWD na polskich oficerach. Przez dziesiątki lat Związek Radziecki zaprzeczał swojej odpowiedzialności, zrzucając winę na Niemców. Tymczasem III Rzesza próbowała wykorzystać odkrycie masowych grobów do własnych celów propagandowych. Wystawa pokazuje ten splot dezinformacji i polityki za pomocą dokumentów, artefaktów oraz osobistych świadectw rodzin, które przez lata czekały na ujawnienie prawdy.

W realiach wojny fałsz bywał aktem odwagi i bohaterstwa. Długopis, pieczętka, maszyna do pisania, aceton – te zwyczajne przedmioty ratowały ludzkie życie. W okupowanej Europie sprawna, biurokratyczna machina nazistowska pozwalała skutecznie identyfikować, śledzić i deportować miliony Żydów oraz inne osoby uznane za niepożądane. Sfałszowane dokumenty, starannie podrobione dowody tożsamości i przepustki mogły zdecydować o życiu lub śmierci. Nowa tożsamość dawała szansę na ocalenie – przed obozem koncentracyjnym, przed głodem, przed egzekucją. Takie dokumenty umożliwiały też prowadzenie działalności konspiracyjnej: sabotaż, szpiegostwo, przekraczanie granic czy zdobywanie racji żywnościowych.

Dezinformacja jest również domeną strategii wojskowej, regulowaną przez prawo międzynarodowe (choć granice uzasadnionego podstępstwa bywają płynne). Jednym z imponujących przykładów z okresu II wojny światowej było stworzenie przez aliantów całkowicie fikcyjnej armii. Operacja „Bodyguard”, przeprowadzona w 1944 r. w przededniu lądowania wojsk alianckich w Normandii, miała na celu zmylenie niemieckiego wywiadu co do miejsca inwazji. Zbudowano atrapy jednostek wojskowych, rozmieszczono dmuchane czołgi i samoloty, symulowano ruchy wojsk i prowadzono fikcyjne rozmowy radiowe. Wszystko po to, by ukryć prawdziwe intencje i zwiększyć szanse na powodzenie największej operacji desantowej w historii.

Polskojęzyczna gazeta Związku Pisarzy Radzieckich „Nowe Widnokregi”,
negująca sowiecką odpowiedzialność za zbrodnię katyńską, Lwów, 1944 r.

© Kolekcja prywatna

Obraz z filmu „Visual Deception”
© Imperial War Museum, APY 31, 1946–1947

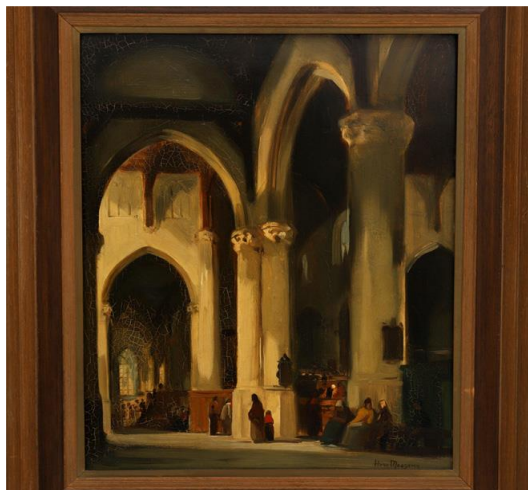
5. FORTUNA FAŁSZERZY

Patrząc z perspektywy wieków, to zysk był jednym z głównych motywów fałszerzy. Podrabiano nieomal wszystko – od dzieł sztuki i walut, po luksusowe towary i przedmioty codziennego użytku. W zglobalizowanym świecie konsumpcji fałszerstwo stało się nieodłącznym elementem mechanizmu rynkowego, karmiąc naszą odwieczną potrzebę posiadania: więcej, taniej, szybciej. Nierzadko podróbki stają się jednak lustrem, w którym odbijają się społeczne obsesje, jak w ironicznym eksperymencie czy filmie dokumentalnym „Czeski sen”, który demaskuje iluzję marzeń konsumenckich.

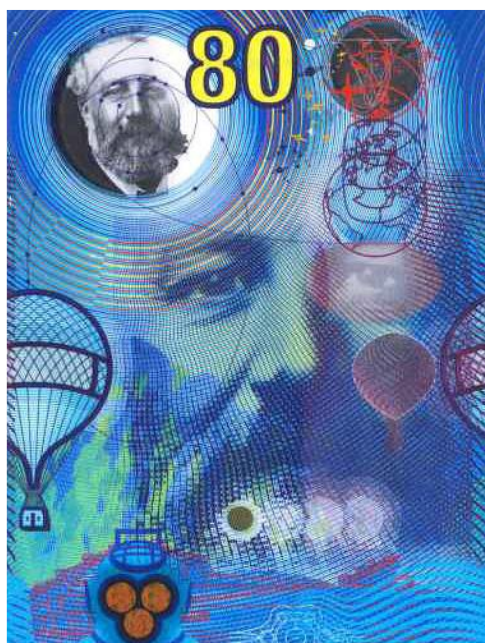
Jednym z najśłynniejszych przykładów fałszerstwa w świecie sztuki pozostaje historia obrazu „Chrystus i kobieta cudzołożna”, za który Hermann Göring zapłacił zawrotną sumę 1 650 000 guldenów, sądząc, że nabywa dzieło Johanna Vermeera. W rzeczywistości był to falsyfikat autorstwa Hana van Meegerena, który zrobił karierę, tworząc obrazy w stylu holenderskich mistrzów i sprzedając je jako oryginały. Jego prace zwiodły ekspertów, handlarzy i nazistowskich grabieżców. Po wojnie, zagrożony oskarżeniem o kolaborację, van Meegeren wyznał prawdę o swoich fałszerstwach, wybierając mniejsze zło. W jednej chwili z podejrzanego o zdradę stał się narodowym bohaterem: człowiekiem, który przechytrył samego Göringa. Być może właśnie ta przemiana była jego największym oszustwem.

Fałszowanie walut – nazywane, nie bez ironii, drugim najstarszym zawodem świata – jest niemal tak stare jak same pieniądze. Już w starożytności podrabiano monety, rozcieńczając szlachetne metale tańszymi stopami i pokrywając je cienką warstwą złota lub srebra. Rozwój technik menniczych i drukarskich w kolejnych epokach szedł w parze z coraz bardziej wyrafinowanymi metodami fałszowania. Wraz z pojawieniem się papierowych banknotów podrobienie waluty zaczęło wymagać nie tylko sprawności manualnej, lecz także artystycznego wyczucia i technologicznej biegłości.

Historia fałszowania pieniędzy to nieustanny wyścig między twórcami zabezpieczeń, a tymi, którzy próbują je złamać. To także historia ludzkiej pomysłowości – tej wykorzystywanej w służbie prawa i tej funkcjonującej na jego obrzeżach.

Han van Meegeren, „Wnętrze kościoła św. Wawrzyńca w Rotterdamie”,
obraz naśladowający techniki holenderskich starych mistrzów, Holandia, ok. 1913, olej na desce
© Dom Historii Europejskiej, Belgia

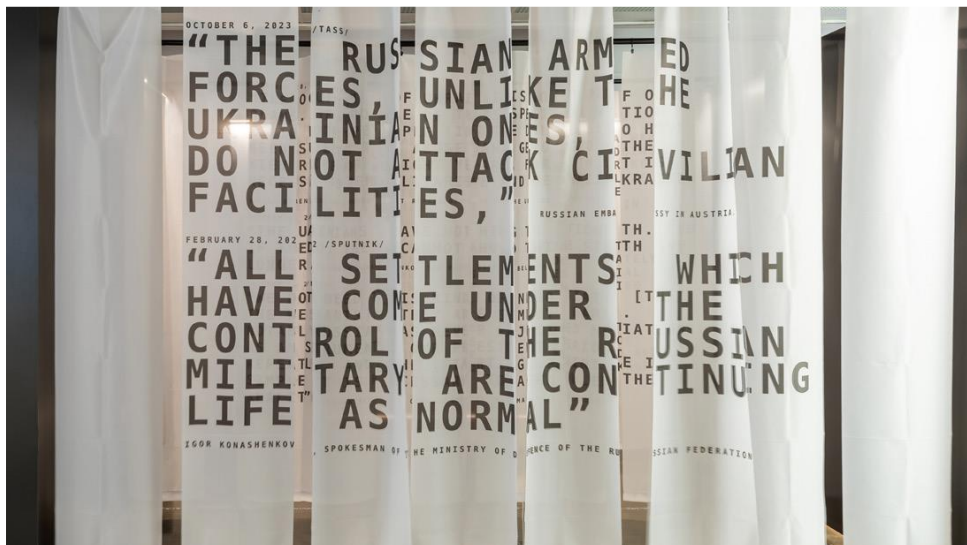
Banknot „niepodrabialny”, Roger Pfund, Genewa, 2012
© Dom Historii Europejskiej, Belgia

6. ERA POSTPRAWDY?

Pojęcie społeczeństwa postprawdy odnosi się do rzeczywistości, w której opinie i decyzje społeczne kształtowane są nie tyle przez fakty, ile przez emocje czy osobiste przekonania. Jednym z najbardziej widocznych przejawów tego zjawiska są tzw. fake newsy. Współczesne środki komunikacji, zwłaszcza Internet, umożliwiają błyskawiczne rozpowszechnianie informacji na skalę globalną. W efekcie coraz trudniej odróżnić prawdę od manipulacji, a wiarygodność źródeł staje się niejednoznaczna.

W obliczu tych wyzwań kluczowe znaczenie zyskuje krytyczne myślenie – umiejętność kwestionowania pierwszych wrażeń, świadomość własnych uprzedzeń oraz ocena rzetelności źródeł. Tylko w ten sposób możemy skutecznie oddzielać fakty od fikcji i świadomie poruszać się w skomplikowanej rzeczywistości informacyjnej.

Zamykająca wystawę immersyjna instalacja „Behind the Blinds”, autorstwa ukraińskiego artysty #NEIVANMADE, podejmuje temat dezinformacji w kontekście współczesnego konfliktu zbrojnego. Praca pokazuje, w jaki sposób rosyjskie media rozpowszechniały fałszywe narracje na temat wojny w Ukrainie, zaprzeczając jej agresywnemu charakterowi i brutalności. W instalacji wykorzystano zniszczone przedmioty codziennego użytku, pochodzące z miasta Irpień – wymowne świadectwa rzeczywistości, którą propaganda próbowała wymazać.

„Za zasłoną”
© Mayvaert, facts and fiction

O Domu Historii Europejskiej

Dom Historii Europejskiej to muzeum historii w Brukseli (Belgia), skupiające się na najnowszych dziejach kontynentu europejskiego i procesie integracji europejskiej. Powstało z inicjatywy Parlamentu Europejskiego i zostało otwarte 6 maja 2017 r.

Muzeum oferuje unikalne spojrzenie na historię kontynentu. Przyjmuje ponadnarodowe podejście do głównych wydarzeń i zjawisk, które jednoczyły i dzieliły Europejczyków na przestrzeni dziejów, oraz pokazuje bogate i złożone dziedzictwo oraz interpretacje historii. Poznając przeszłość Europy, odwiedzający są zachęceni do krytycznego spojrzenia na jej teraźniejszość, aby aktywnie współtworzyć jej przyszłość.

© Dom Historii Europejskiej, Bruksela

Informacje o Muzeum II Wojny Światowej

Najbardziej wyniszczającym konfliktem zbrojnym w historii Polski i ludzkości była II wojna światowa. Dlatego misją Muzeum II Wojny Światowej jest zachowanie jej materialnych i niematerialnych świadectw, prowadzenie badań zarówno w skali mikro, jak i makro, stworzenie kompleksowego i dokładnego opisu wojny oraz upowszechnianie wiedzy o niej wśród odbiorców na całym świecie.

Jedynie umieszczenie wyjątkowych wojennych doświadczeń Polaków w szerszym kontekście wydarzeń europejskich i światowych może oddać ich pełne znaczenie. Głęboka refleksja nad przeszłością powinna inspirować do odrzucenia przemocy jako narzędzia polityki. Wystawa główna została otwarta 23 marca 2017 r. i jest uzupełniana wystawami czasowymi, publikacjami, inicjatywami edukacyjnymi i wydarzeniami kulturalnymi, które pomagają dzielić się tym przesłaniem z odbiorcami z Polski i całego świata.

© Muzeum II Wojny Światowej

Informacje praktyczne dla zwiedzających

Dni i godziny otwarcia Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku:

w miesiącach wrzesień-czerwiec:	w miesiącach lipiec-sierpień:
wtorek: 10:00-16:00	wtorek: 10:00-16:00
środa-niedziela: 10:00-18:00	środa-niedziela: 10:00-20:00

Muzeum II Wojny Światowej jest nieczynne w poniedziałki.

Bilety na wystawę:

normalny - 11 zł, ulgowy (studenci, emeryci) - 8 zł

Jak nas znaleźć?

Muzeum znajduje się w centrum miasta. Można do nas dotrzeć na wiele sposobów.

Pieszo: spacer z Dworca Głównego PKP oraz z ulicy Długiej do Muzeum zajmuje zaledwie 15 minut.

Komunikacja miejska: linia 130 – należy wysiąść na przystanku Muzeum II Wojny Światowej.

Rower: dla rowerzystów przygotowaliśmy stojaki, przy których można zaparkować rower.

Samochód: przygotowaliśmy 142 miejsca parkingowe dla zmotoryzowanych, w tym 10 miejsc dla osób niepełnosprawnych.

Kontakt w sprawie wycieczek z przewodnikiem / wniosków edukacyjnych:

Nasi przewodnicy: <https://muzeum1939.pl/en/guides-entitled-to-show-visitors-around-the-museum.html>

Kontakt do Działu Edukacji: edukacja@muzeum1939.pl

Kontakt dla mediów:

Aleksandra Trawińska (rzecznik prasowy)

e-mail: rzecznik@muzeum1939.pl

telefon: +48 606 862 598

Zespół ds. komunikacji Domu Historii Europejskiej

e-mail: Historia-Press@europarl.europa.eu

Fake for Real. Historia fałszerstw i falsyfikatów

Na podstawie wystawy czasowej „Fake for Real: A History of Forgery and Falsification” prezentowanej w Domu Historii Europejskiej od października 2020 r. do stycznia 2022 r.

Kuratorki: Joanna Urbanek, Simina Badica

Kierownik projektu wystawy objazdowej: Raluca Neamu

Zdjęcia wystawy można pobrać w wysokiej rozdzielczości tutaj:

[https://drive.google.com/drive/folders/1cL5VijXam_9dxMnb6Jj15nf06B-
"https://drive.google.com/drive/folders/1cL5VijXam_9dxMnb6Jj15nf06B-
FrLH3?usp=sharing"FrLH3?usp=sharing](https://drive.google.com/drive/folders/1cL5VijXam_9dxMnb6Jj15nf06B-FrLH3?usp=sharing) HYPERLINK

Dom Historii Europejskiej

Rue Belliard 135, 1000 Bruksela

Muzeum II Wojny Światowej

pl. W. Bartoszewskiego 1, 80-862 Gdańsk

Śledź MIIWŚ w mediach społecznościowych!

Facebook: @Muzeum II Wojny Światowej

Instagram: @muzeum1939

